

بررسی قدرت اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده های جنینی

نورالسادات کریمان^{۱*}، هانیه طلوعی^۱، دکتر رامین آذرهوش^۲، دکتر
حمید علوی مجد^۳، شراره جاننثاری^۴

^۱ دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
^۲ دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان
^۳ دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
^۴ دانشکده تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده

سابقه و هدف: با توجه به شیوع و عوارض تشخیص نادرست یا عدم تشخیص پارگی پرده های جنینی (PROM) و نتایج مثبت و منفی کاذب بالای روش های سنتی تشخیصی موجود، این تحقیق با هدف تعیین قدرت اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص این عارضه در زنان باردار مراجعه کننده به بیمارستان خاتم الانبیاء شهر گنبد در سال ۱۳۸۷ انجام گرفت.

روش بررسی: در این کارآزمایی بالینی- تشخیصی، ۸۴ خانم باردار تکقلو بین هفته های ۴۱-۲۰ حاملگی با شکایت آبریزش واژینال بررسی شدند. زنان در دو گروه ۴۲ نفری پارگی قطعی پرده های جنینی (PROM) و پرده های جنینی سالم (شاهد) که از نظر سن بارداری همسان شده بودند، قرار گرفتند. ترشحات فورنیکس خلفی واژن با ۵ میلی لیتر نرمال سالین استریل تهیه و اوره با روش فتومتری آنزیمی یا اورآز و کراتینین با روش رنگسنجی شیمیایی سینتیکی ژافه اندازه گیری شد. یافته ها با آمار توصیفی و تحلیلی ارائه گردید.

یافته ها: مقدار اوره ترشحات سرویکوواژینال در گروه PROM و شاهد به ترتیب ۱۴/۷±۴/۲۷ و ۲/۹±۱/۵ میلی گرم در دسی لیتر بود. با تعیین حد آستانه ای ۷ میلی گرم در دسی لیتر، حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی مثبت، ارزش پیشگویی منفی و صحت اوره ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص PROM ۱۰۰ درصد به دست آمد. کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در گروه PROM و شاهد به ترتیب ۰/۴±۱/۴ و ۰/۲±۰/۱ میلی گرم در دسی لیتر بود. با تعیین حد آستانه ای ۰/۵ میلی گرم در دسی لیتر، حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی مثبت، ارزش پیشگویی منفی و صحت کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص پارگی PROM ۱۰۰ درصد به دست آمد.

نتیجه گیری: به نظر می رسد دو روش سنجش اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال می توانند به عنوان روش هایی آسان، جدید، سریع و مطمئن جهت تشخیص پارگی پیش از موعد پرده های جنینی مورد استفاده قرار بگیرند.

واژگان کلیدی: پارگی پیش از موعد پرده های جنینی، اوره، کراتینین، ترشحات سرویکوواژینال.

پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی (Premature rupture of membranes : PROM) به پارگی خود به خود پرده‌های جنینی قبل از آغاز دردهای زایمانی در هر زمانی از بارداری اطلاق می‌شود (۱) و در ۱۰ درصد از حاملگی‌ها رخ می‌دهد (۲). پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی مسوول ۳۰-۵۰ درصد کل زایمان‌های زودرس و ۷۰ درصد زایمان‌های زودرس زیر ۲۸ هفته و ۱۰ درصد مرگ‌های پری‌ناتال می‌باشد (۳،۴).

تشخیص صحیح پارگی پرده‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است، زیرا عدم تشخیص می‌تواند منجر به مشکلات مامایی از قبیل کوریوآمنیونیت و زایمان پیش از موعد شده و تشخیص نادرست می‌تواند منجر به مداخلات نامناسب مثل بستری در بیمارستان و القای زایمان شود (۲،۵). فاصله زمانی طولانی بین وقوع پارگی پرده‌ها و زایمان باعث افزایش میزان عفونت‌های پری‌ناتال، دیسترس جنینی و عوارض عصبي و اسکلتی و حتی مرگ و میرهای پری‌ناتال شود (۶).

تشخیص PROM به طور سنتی براساس ترکیبی از شرح حال بیمار و یافته‌های بالینی مثل مشاهده خروج مایع از سرویکس در معاینه با اسپکولوم، مشاهده الگوی سرخسی دربررسی میکروسکوپی و نیز تعیین pH ترشحات واژینال با استفاده از آزمون نیترازین انجام می‌گیرد (۷،۲،۱). ولی هر یک از این روش‌ها دارای نتایج مثبت و منفی کاذب هستند. عواملی چون خروج مایع به طور متناوب یا بسیار اندک و یا وجود ترشحات واژینال، ادرار و مایع منی می‌تواند در تشخیص پارگی پرده‌ها با استفاده از معاینه با اسپکولوم مداخله ایجاد نماید (۹،۸). آزمون نیترازین جهت تشخیص پارگی پرده‌ها با ۹/۴ درصد نتیجه منفی کاذب و ۱۷/۴ درصد نتیجه مثبت کاذب همراه است. نتیجه مثبت کاذب می‌تواند در اثر

آلودگی نمونه‌ها با آلكالین ادرار، مایع منی، خون، مکنونیوم و یا وجود واژینیت و سرویسیت و یا حتی در اثر مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها ایجاد شود (۷،۹). آزمون فرن نیز با ۱۲/۹ درصد نتیجه منفی کاذب و ۵/۸ درصد نتیجه مثبت کاذب همراه است (۷). نتیجه مثبت کاذب می‌تواند در اثر دست خوردن نمونه، آلودگی نمونه با مایع منی، موکوس دهانه رحم، خون و یا خطای تکنیکی از قبیل استفاده از سوآپ خشک برای جمع‌آوری نمونه بوجود آید (۸،۹).

بعلت فقدان یک روش تشخیصی قطعی، آسان و غیرتهاجمی با قابلیت اعتماد بالا جهت تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی در سال‌های اخیر، مطالعات متعددی بر روی عوامل بیوشیمیایی که دارای غلظت‌های بالایی در مایع آمنیون هستند، انجام گرفته است. پرولاکتین، آلفا-فیتوپروتئین، فاکتور رشد شبه انسولین، فیبرونکتین، دی آمینو اکسیداز و هورمون گنادوتروپین کوریونی انسانی بتا، لاکتات آلفا میکروگلوبولین جفتی از جمله این موارد می‌باشند (۷،۹). هر کدام از این تست‌ها دارای مزایا و معایبی هستند و هیچ تست تشخیصی قطعی برای تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌ها وجود ندارد (۲).

اخیراً استفاده از اوره و کراتینین موجود در مایع آمنیون برای تشخیص PROM مورد توجه قرار گرفته است و دو مطالعه ارزش پیش‌بینی مثبت و منفی این دو شاخص را ۱۰۰ درصد گزارش کرده‌اند (۱۰،۱۱). با توجه به این که استفاده از اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی روشی جدید، آسان، ارزان، سریع، غیرتهاجمی و در دسترس می‌باشد و با توجه به محدود بودن مطالعات در این زمینه، این تحقیق با هدف تعیین قدرت اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی در خانم‌های باردار مراجعه کننده به بیمارستان تامین اجتماعی خاتم

الانبیاء شهر گنبد سال ۱۳۸۷ انجام شد.

مواد و روشها

در این کار آزمایه بالینی- تشخیصی، ۸۴ نفر از خانم‌های باردار که با شکایت آبریزش واژینال به اورژانس مامایی و درمانگاه مراقبت‌های دوران بارداری مراجعه کرده بودند، مورد بررسی قرار گرفتند. مشخصات دموگرافیک و شرایط انتخاب نمونه‌ها و نیز چک‌لیست مشاهدات شامل نتایج حاصل از معاینه با اسپکولوم، آزمون فرن و آزمون نیتراژین و همچنین مقدار اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال ثبت شد.

تمامی نمونه‌ها توسط یک کارشناس ارشد مامایی جمع‌آوری و توسط یک کارشناس ارشد آزمایشگاه بررسی گردید. از روش رنگ‌سنجی شیمیایی سینتیکی ژافه جهت تعیین کراتینین و از روش فتوومتری آنزیمی یا اورآز برای اوره (کیت‌های اوره و کراتینین ساخت شرکت پارس آزمون) استفاده شد. بعد از اطمینان از تاریخ مصرف کیت‌ها از روش کالیبراسیون برای تامین اعتماد استفاده شد. نوار نیتراژین مورد استفاده ساخت شرکت مرکوری- ناجل آلمان و میکروسکوپ مورد استفاده در این پژوهش ساخت نیکون ژاپن بود.

فرم اطلاعاتی و چک لیست مشاهدات با تائید اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی اعتبار محتوا شد. جهت کسب اعتماد علمی فرم اطلاعاتی از آزمون مجدد (سئوالات دارای توافق بیشتر یا مساوی ۸۵ درصد مورد قبول قرار گرفتند) و جهت اعتماد چک لیست مشاهدات و معاینه با اسپکولوم از روش مشاهده همزمان (ضریب کاپا= ۰/۸۵) استفاده شد. برای آزمون فرن و آزمون نیتراژین از یک فرد شرکت کننده در مطالعه ۵ بار نمونه‌گیری شد و همبستگی بین نتایج سنجیده شد. نمونه‌گیری از نوع مراجعه مستمر انجام گرفت و بر اساس شیوع ۷

درصد پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی، خطای آلفای ۰/۰۵ و بتای ۰/۲۰ تعداد نمونه‌های هر گروه ۴۲ نفر تعیین شد. خانم‌های باردار تک قلو با سن حاملگی ۲۰-۴۱ هفته با شکایت آبریزش واژینال وارد مطالعه شدند.

خانم‌هایی که ناهنجاری‌های شناخته شده جنینی، مرگ داخل رحمی جنینی، بیماری زمینه‌ای شناخته شده، عوارض شناخته شده بارداری، حضور خون قابل مشاهده در ترشحات واژن یا آغشته شدن نمونه به ادرار، مصرف داروی واژینال در شب قبل، نزدیکی در شب قبل، مکونیوم در مایع آمنیون و وجود انقباضات منظم رحمی داشتند، از مطالعه خارج شدند.

سن بارداری افراد مورد بررسی، بر اساس زمان دقیق اولین روز آخرین قاعدگی و در افرادی که این زمان مشخص نبود یک سونوگرافی قبل از ۱۴ هفتگی بارداری یا دو سونوگرافی هم‌هنگام بین هفته‌های ۲۴-۱۴ بارداری تعیین شد. پس از کسب رضایت‌نامه آگاهانه از مراجعین، آنها در وضعیت لیتوتومی قرار گرفته و سپس برای مشاهده خروج مایع از دهانه رحم با اسپکولوم استریل مورد معاینه قرار گرفتند. نتیجه معاینه به صورت مثبت و منفی در چک لیست مشاهدات ثبت شد و بلافاصله بعد از آن یک سواپ پنبه‌ای به عمق واژن وارد و سپس روی نوار باریکی از کاغذ نیتراژین کشیده شد و با جدول رنگ‌های موجود بر روی کاغذ مقایسه و pH بالاتر از ۶/۵ به عنوان تست مثبت تلقی شد و سپس با تکنیک مشابه سواپ آغشته به ترشحات سرویکوواژینال بر روی لام شیشه‌ای کشیده شد و بعد از خشک شدن با میکروسکوپ نوری با لنز شماره ۱۰ تحت بررسی قرار گرفت و در صورت مشاهده الگوی سرخسی نتیجه آزمون فرن در چک لیست مشاهدات به صورت مثبت ثبت گردید. سپس ۵ میلی‌لیتر نرمال سالین به فورنیکس خلفی واژن تزریق و مجدداً توسط همان سرنگ آسپیره شد. مایع را

جدول ۱- توزیع زنان مورد بررسی به تفکیک خصوصیات

گروه بدون PROM	گروه PROM	
۲۵/۱±۶/۴	۲۵/۶±۶/۵*	سن (سال)
۲۸(۶۶/۷)	۲۱(۵۰) [†]	تحصیلات (ابتدایی و راهنمایی)
۲۷(۶۴/۳)	۲۵(۵۹/۵)	شغل(خانه دار)
۲۰(۴۷/۶)	۲۶(۶۱/۹)	شغل همسر(کارگر/کشاورز)

* میانگین ± انحراف معیار؛ † اعداد داخل پرانتز معرف درصد هستند

سن حاملگی در گروه PROM ۳۷/۸±۳/۱ هفته و در گروه شاهد ۳۸/۵±۲/۲ هفته همسان شد. تعداد بارداری در گروه PROM ۲/۴±۱/۲ و در گروه شاهد ۲/۶±۱/۵ بود که به لحاظ آماری اختلاف معنی‌داری بین دو گروه ملاحظه نشد. تعداد سقط در دو گروه همسان بود (۰/۱±۰/۴ در گروه PROM و ۰/۳±۰/۵). هم‌چنین تعداد مرده‌زایی در دو گروه با ۰/۴±۰/۲ در گروه PROM در مقابل ۰/۱±۰/۳ در گروه شاهد تفاوت آماری معنی‌داری نداشت.

مقدار اوره ترشحات سرویکوواژینال در گروه PROM، ۱۴/۷ میلی‌گرم در دسی‌لیتر و در گروه شاهد ۲/۹ میلی‌گرم در دسی‌لیتر به دست آمد. با استفاده از منحنی ROC و تعیین مقادیر کمینه و بیشینه حد آستانه‌ای اوره ترشحات سرویکوواژینال، حد آستانه‌ای مناسب جهت تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی ۷ میلی‌گرم در دسی‌لیتر به دست آمد (جدول ۲).

جدول ۲ - حساسیت و ویژگی سنجش اوره ترشحات سرویکوواژینال با استفاده از روش فتومتری آنزیمی یا اورآز به ازای مقادیر مختلف برش در زنان باردار

نقاط برش	حساسیت	ویژگی
صفر	۱	صفر
۴/۵	۱	۰/۸۶
۵/۵	۱	۰/۹۵
۷	۱	۱
۸/۵	۰/۹	۱
۹/۵	۰/۸۶	۱
۲۴	صفر	۱

داخل لوله شیشه‌ای ریخته و در دمای ۲-۸ درجه سانتی‌گراد نگهداری و برای بررسی اوره و کراتینین به آزمایشگاه فرستاده شد. سطح آستانه‌ای نیز با استفاده از منحنی ROC تعیین شد.

گروه شاهد که از نظر سن بارداری مشابه گروه PROM بوده و نتیجه هر سه آزمون فرن، نیتراژین و معاینه با اسپکولوم در آنها منفی بود انتخاب شدند و سنجش اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال با تکنیک مشابه در این گروه نیز انجام گرفت.

برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS نسخه ۱۰ استفاده شد. جهت توصیف و تحلیل داده‌ها از جداول توزیع فراوانی، شاخص میانگین و انحراف معیار، آزمون‌های من ویتنی، کای دو، آزمون دقیق فیشر و t مستقل استفاده شد و سطح معنی‌داری در این پژوهش ۰/۰۵ در نظر گرفته شد. میزان حساسیت، اختصاصیت و ارزش پیش‌بینی مثبت و منفی هر یک از شاخص‌ها تعیین و گزارش شد.

یافته‌ها

تحقیق بر روی ۸۴ خانم باردار شامل ۴۲ نفر در گروه PROM و ۴۲ نفر در گروه شاهد انجام گرفت. خصوصیات نمونه‌های پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است و نشان می‌دهد که زنان دو گروه به لحاظ سن، تحصیلات، شغل و شغل همسر در دو گروه مشابه بوده و اختلاف آنها به لحاظ آماری معنی‌دار نبود (NS).

میانگین سن افراد در گروه PROM ۲۵/۶±۶/۵ سال و در گروه شاهد ۲۵/۱±۶/۴ سال بود. اکثر واحدهای پژوهش در هر دو گروه دارای تحصیلات ابتدایی و راهنمایی بودند (۵۰ درصد گروه سالم و ۶۶/۶ درصد گروه PROM) و بیشتر افراد گروه PROM (۶۴/۳ درصد) و گروه شاهد (۹۵/۵ درصد) را افراد خانه دار تشکیل می‌دادند. شغل اکثر همسران در گروه شاهد (۶۱/۹ درصد) کارگر/کشاورز و در گروه PROM تعداد همسران دارای شغل کارگر/کشاورز و آزاد برابر و به میزان ۴۷/۶ درصد بود.

قدرت اوره و کراتینین سرویکوواژینال در تشخیص PROM

صفر	۱	صفر
۰/۸۶	۱	۰/۳۵
۱	۱	۰/۵۵
۱	۰/۹۸	۰/۷۵
۱	۰/۸۸	۰/۸۵
۱	صفر	۳/۳

با تعیین حد آستانه‌ای ۰/۵۵ میلی‌گرم در دسی‌لیتر با استفاده از نمودار ROC، ۴۲ نفر (۱۰۰ درصد) گروه PROM دارای نتیجه مثبت بودند و هیچ فردی نتیجه منفی در آزمون کراتینین ترشحات سرویکوواژینال با روش رنگ سنجی شیمیایی سینتیکی ژافه نداشت. در گروه شاهد نیز ۴۲ نفر (۱۰۰ درصد) دارای نتیجه منفی بودند و در هیچ فردی نتیجه مثبت گزارش نشد.

با توجه به اطلاعات جدول ۵، حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی مثبت، ارزش پیشگویی منفی و صحت کراتینین ترشحات سرویکوواژینال با سطح آستانه‌ای ۰/۵۵ میلی‌گرم در دسی‌لیتر جهت تشخیص پارگی از موعدهای جنینی به ترتیب ۱۰۰ درصد، ۱۰۰ درصد، ۱۰۰ درصد، ۱۰۰ درصد و این آزمون دارای نتیجه مثبت و منفی کاذب صفر درصد است (جدول ۵).

جدول ۵- توزیع زنان مورد بررسی بر حسب پارگی پیش از و به تفکیک روش تشخیصی

تشخیص پارگی در روش استاندارد	تشخیص پارگی جمع کل در روش استاندارد	
	-	+
تشخیص پارگی در روش استاندارد	۴۲	۰
تشخیص پارگی در روش استاندارد	۴۲	۰
جمع	۸۴	۴۲

بحث

مطالعه حاضر نشان داد که قدرت سنجش اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در حد قابل قبولی می‌باشد. ارزش تشخیصی یک روش جدید زمانی قابل قبول تلقی می‌گردد که شاخص‌های قدرت تشخیصی آن شامل حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی مثبت و ارزش پیشگویی منفی بیشتر از ۸۰ درصد باشد (۵).

با تعیین حد آستانه‌ای ۷ میلی‌گرم در دسی‌لیتر با استفاده از نمودار ROC، هر ۴۲ نفر (۱۰۰ درصد) گروه PROM دارای نتیجه مثبت بودند و هیچ فردی نتیجه منفی در آزمون اوره ترشحات سرویکوواژینال با روش فتومتر آئزیمی یا اورآز نداشت. در گروه شاهد نیز ۴۲ نفر (۱۰۰ درصد) دارای نتیجه منفی بودند و در هیچ فردی نتیجه مثبت گزارش نشد.

با توجه به اطلاعات جدول ۳، حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی مثبت، ارزش پیشگویی منفی و صحت اوره ترشحات سرویکوواژینال با سطح آستانه‌ای ۷ میلی‌گرم در دسی‌لیتر جهت تشخیص پارگی پیش از موعدهای جنینی به ترتیب ۱۰۰ درصد، ۱۰۰ درصد، ۱۰۰ درصد، ۱۰۰ درصد و این آزمون دارای نتیجه مثبت و منفی کاذب صفر درصد است (جدول ۳).

جدول ۳- توزیع زنان بر حسب پارگی پیش از موعدهای تفکیک روش تشخیصی

تشخیص پارگی در روش اورآز	تشخیص پارگی در روش استاندارد	
	-	+
تشخیص پارگی در روش اورآز	۴۲	۰
تشخیص پارگی در روش اورآز	۴۲	۰
جمع	۸۴	۴۲

میانگین مقدار کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در گروه PROM، ۱/۴ میلی‌گرم در دسی‌لیتر و در گروه شاهد، ۰/۲ میلی‌گرم در دسی‌لیتر به دست آمد. با استفاده از منحنی ROC و تعیین مقادیر کمینه و بیشینه حد آستانه‌ای کراتینین ترشحات سرویکوواژینال، حد آستانه‌ای مناسب جهت تشخیص پارگی پیش از موعدهای جنینی در این مطالعه ۰/۵۵ میلی‌گرم در دسی‌لیتر به دست آمد (جدول ۴).

جدول ۴- حساسیت و ویژگی سنجش کراتینین ترشحات سرویکوواژینال با استفاده از روش رنگ سنجی شیمیایی سینتیکی ژافه به ازای مقادیر مختلف برش در زنان باردار

نقاط برش	حساسیت	ویژگی
----------	--------	-------

دست آمد، اما با توجه به تعداد اندک نمونه ها در این پژوهش نمی‌توان نتایج به دست آمده را قابل اعتماد دانست (۱).

حسن کفالی و اکسازلر در سال ۲۰۰۷ مطالعاتی را با هدف تعیین قدرت تشخیصی اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی بر روی ۱۳۹ زن باردار با سن حاملگی ۴۱-۱۴ هفته به انجام رساندند و نمونه‌ها را در ۳ گروه قرار دادند و برای تأیید پارگی پرده‌ها از معاینه با اسپکولوم و مشاهده خروج مایع از دهانه رحم و تست نیتراژین مثبت استفاده کردند. با استفاده از نمودار ROC، حد آستانه ۰/۶ میلی‌گرم در دسی‌لیتر برای کراتینین و ۱۲ میلی‌گرم در دسی‌لیتر برای اوره به دست آمد. این محققین حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی مثبت و منفی اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال را برای تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌ها ۱۰۰ درصد بدست آوردند (۲). حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی منفی و مثبت کراتینین در مطالعه کفالی و اکسازلر (۲۰۰۷) با پژوهش حاضر یکسان است و تفاوت چندانی از نظر حد آستانه‌ای کراتینین برای تشخیص پارگی پرده‌های جنینی بین پژوهش حاضر و مطالعه کفالی و اکسازلر (۲۰۰۷) دیده نمی‌شود و به نظر می‌رسد تفاوت حد آستانه‌ای اوره در این مطالعه و پژوهش ما وجود یک گروه مشکوک پارگی پرده‌ها علاوه بر دو گروه پرده‌های سالم و پاره می‌باشد که بر میزان حد آستانه‌ای اثر خواهد گذاشت.

کریمان و همکاران (۲۰۰۶) مطالعه‌ای را با هدف تعیین اعتبار سنجش HCG ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی در شهر زنجان انجام دادند که در طراحی این پژوهش مورد استفاده قرار گرفت. در این مطالعه، تست HCG با روش الیزا در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌ها حساسیت ۹۵/۳ درصد، ویژگی ۹۷/۷ درصد، ارزش پیشگویی مثبت ۹۷/۶ درصد و ارزش

از جمله مطالعاتی که جهت تعیین قدرت تشخیصی کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص PROM انجام گرفته است، مطالعه گوربیز و همکاران است که در این مطالعه با تعیین حد آستانه‌ای ۰/۱۲ میلی‌گرم در دسی‌لیتر با استفاده از منحنی ROC، حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی مثبت و ارزش پیشگویی منفی این روش در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی ۱۰۰ درصد حاصل شد (۱۰).

در پژوهش حاضر برای تعیین حد آستانه کراتینین ترشحات سرویکوواژینال از نمودار ROC استفاده شده است و به نظر می‌رسد تفاوت حد آستانه‌ای پژوهش حاضر و مطالعه گوربیز و همکاران (۲۰۰۴) از این بابت باشد که در مطالعه گوربیز و همکاران برای اثبات وجود پارگی پرده‌های جنینی تنها به خروج مایع از دهانه رحم در معاینه با اسپکولوم اکتفا شده بود. این در حالی است که خروج مایع به طور متناوب یا بسیار اندک یا وجود ترشحات سرویکوواژینال، ادرار و مایع منی می‌توانند در تشخیص پارگی پرده‌های جنینی در معاینه با اسپکولوم تداخل ایجاد کنند (۱۳).

لی‌های و چانگ در سال ۲۰۰۰ در مطالعه‌ای به بررسی قدرت تشخیصی سه مارکر تشخیصی پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی شامل بتا hCG، آلفا فیتوپروتئین و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال پرداختند. افراد شرکت کننده در مطالعه دو گروه شامل ۱۰ خانم حامله با پرده‌های جنینی سالم و ۱۰ نفر در گروه PROM بودند. در این مطالعه میانگین کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در گروه سالم ۰/۰۵ میلی‌گرم در دسی‌لیتر و در گروه پارگی پیش از موعد پرده‌ها ۰/۹۵ میلی‌گرم در دسی‌لیتر بود. حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی منفی و مثبت و صحت به دست آمده در این مطالعه برای کراتینین ۹۰ درصد، ۱۰۰ درصد، ۱۰۰ درصد، ۹۰ درصد و ۹۵ درصد به

با توجه به نتایج حاصل از پژوهش حاضر و مقایسه نتایج دو روش اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال با استفاده از دو روش فتومتری آنزیمی یا اورآز برای اوره و روش رنگسنجی شیمیایی سینتیکی ژافه برای کراتینین، حد آستانه‌ای ۰/۵۵ میلی‌گرم در دسی‌لیتر برای کراتینین و ۷ میلی‌گرم در دسی‌لیتر برای اوره می‌توان نتیجه گرفت که استفاده از اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال برای تشخیص PROM دارای حساسیت و ویژگی عالی (۱۰۰ درصد) است. در نهایت می‌توان نتیجه گرفت که با توجه به فقدان یک روش قطعی جهت تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی در مامایی مدرن امروز، استفاده از اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال می‌تواند به عنوان یک روش تشخیصی قطعی و غیر تهاجمی در موارد مشکوک کمک شایانی به پزشکان و ماماها نماید.

قدردانی و تشکر

از کلیه خانم‌های باردار مراجعه کننده به اورژانس مامایی و درمانگاه مراقبت قبل از زایمان، پزشکان و ماماها بیمارستان تامین اجتماعی خاتم الانبیاء شهر گنبد به خاطر همکاری صمیمانه با نویسندگان و ایجاد شرایط لازم جهت جمع آوری نمونه‌ها سپاسگزاریم.

پیشگویی منفی ۹۵/۵ درصد و صحت ۹۶ درصد داشت. در مقایسه به نظر می‌رسد سنجش اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال جهت تشخیص پارگی پرده‌های جنینی از قدرت تشخیصی بهتری برخوردار باشد (۱۷). منبع اوره و کراتینین در مایع آمنیون، ادرار جنین است و مقدار آنها با افزایش سن حاملگی در مایع آمنیون افزایش پیدا می‌کند. میانگین اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در خانم‌های با پرده‌های سالم به ترتیب ۱/۳ میلی‌گرم در دسی‌لیتر و ۰/۲۸ میلی‌گرم در دسی‌لیتر گزارش شده است و پس از پارگی پرده‌های جنینی می‌توان اوره و کراتینین را در مقادیر بالا در ترشحات سرویکوواژینال شناسایی نمود (۲، ۱۰، ۱۱). با توجه به نتایج پژوهش‌های ذکر شده در زمینه قدرت تشخیصی سنجش اوره و کراتینین ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی می‌توان ادعا نمود که استفاده از این مارکر در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی در مقایسه با روش‌های مورد استفاده امروزی از جمله آزمون نیتراژین، فرن و حتی مشاهده مستقیم با اسپکولوم روش معتبرتری است، چرا که نتیجه آزمون اوره و کراتینین تحت تاثیر عوامل مداخله‌گر نظیر واژینیست، سرویسیت، مایع منسی و آنتی‌بیوتیک‌ها قرار نمی‌گیرد (۸، ۹، ۱۱، ۱۴).

REFERENCES

1. Cunningham F, Kenneth F, Leveno J, eds. Williams Obstetrics. 22nd edition. New York: McGraw-Hill; 2005. p.211-498.
2. Kafali H, Oksuzler C. Vaginal fluid urea and creatinine in diagnosis of premature rupture of membranes. Arch Gynecol Obstet 2007; 275: 157-66.
3. Cooper AL, Vermillion ST, Soper DE. Qualitative human chorionic gonadotropin testing of cervicovaginal washing for the detection of preterm premature rupture membrane. Am J Obstet Gynecol 2004; 191: 593-96.
4. Nili F, Shams AA. Neonatal complications of premature rupture of membrane. Acta Medica Iranica 2003; 41: 175-79.
5. Esim E, Turan C, Unal O. Diagnosis of premature rupture of membranes by identification of β -HCG in vaginal washing fluid. Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol 2003; 107: 37-40.
6. Spinillo A, Montanari L, Sanpaolo P. Fetal growth and infant neurodevelopmental outcome after preterm premature rupture of membrane. Obstet Gynecol 2004; 103: 1286-93.

7. Han Kim Y, Won park Y, Sung K. Vaginal fluid β -Human chorionic gonadotropin level in the diagnosis of premature rupture of membranes. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2005; 84: 802-805.
8. Winn H, Hobbins J. *Clinical maternal fetal medicine*. New York: Parthenon Publishing; 2000. p.93-109.
9. Park JS, Lee SL, Norwitz ER. Non-invasive testing for rupture of the fetal membranes. *US Obstetrics and Gynecology*. April 2007. Available from: <http://www.touchbriefings.com/cdps/cditem.cfm?cid=5&nid=2737>
10. Gurbuz Z, Karateke A, Kabaca C. Vaginal fluid creatinine in premature rupture of membranes. *Int J Gynecol Obstet* 2004; 85: 270-71.
11. Hi L, Chang TS. Vaginal fluid creatinine, human chorionic gonadotropin and alpha-fetoprotein levels for detecting premature rupture of membranes. *Zhonghua Yi Xue Za Zhi* 2000; 63: 686-90.
12. Oliveira FR, Barros EG, Mahalhaes JA. Biochemical profile of amniotic fluid for the assessment of fetal and renal development. *Brazilian J Med Biol Res* 2002; 35: 215-22.
13. Pakzad S. *Clinical diagnosis and diseases follow up by laboratory methods, clinical biochemistry*. 1st ed. Tehran: Danesh Paghoooh Inc; ۱۹۹۳. p.60-65. [In Persian]
14. Sucak A, Moroy P, Cakmakl P. Insulin-like growth factor binding protein-1: a rapid detection of amniotic fluid leaking after amniocentesis. *Turkish J Med* 2005; 35: 157-61.
15. Simhan H, Canavan T. Preterm premature rupture of membranes diagnosis, evaluation and management strategies. *Int J Obstet Gynecol* 2005; 112: 32-37.
16. Lee S, Shin Park J, Norwitz E. Measurement of placental alpha-microglobulin-1 in cervicovaginal discharge to diagnose rupture of membranes. *Obstet Gynecol* 2007; 109: 634-40.
17. Kariman N, Jafari E, Amir MH, Alavi MH. The validity of cervicovaginal washing- fluid HCG for the diagnosis of premature rupture of membranes (PROMs) in Iran in 2006. *Research in Medicine* 2007; 31: 43-47. [In Persian]